

Aanwezigen
Hoofd Onderwijs, Voorzitter CO
Adviseur Onderwijs
Coördinator Kwaliteitszorg (QC)
Faculteitscoördinator Wetenschappen
Faculteitscoördinator Scheepswerktuigkunde
Studentenadministratie
Studentenvoorzieningen
Preventieadviseur
3 Studenten HZS
Secretaris CO

Overzicht van de kwaliteitskenmerken (KK):

KK1. De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleiding specifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie.

KK2. Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant.

KK3. De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen.

KK4. De opleiding biedt de studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding.

KK5. De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang.

KK6. De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten.

KK7. De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan.

KK8. Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

1. Follow up na reflectievergadering 2025 – KK5 & KK6 Studietijd en studeerbaarheid

✓ KK5.1-6.1 Drempelstudenten van naderbij bekijken

Beoordeling drempelpakket: het gaat om wie niet geslaagd is voor drempelpakket. Die drempelstudenten nog eens nader onderzoeken. Met studenten te bekijken hoeveel studiepunten haalbaar zijn voor hen. Analyse in vergadering 2027.

✓ KK5.2-KK6.2 'Brugcursus wiskunde' als voorbereiding

Tekst in de Wegwijsbrochure aangepast naar 'minimale instapniveau' voor wiskunde, zodat de verwachtingen rond voorbereiding wiskunde helder geformuleerd zijn voor de studiekeizer. Brugcursus op website ook beter vindbaar maken voor geïnteresseerden.

✓ KK5.3-KK6.3 Optimaliseren examenroosters

Een nieuw 'rooster'programma werd aangeschaft en er werd een roosteraar-specialist aangeworven.

✓ KK5.4-KK6.4 Organiseren studietijd

In het geval er weinig tijd is tussen examens en vertrek op zeestage, wordt dit meegenomen in de communicatie naar studenten, zodat zij zich er bewust van zijn en zich ernaar organiseren.

✓ KK5.5-KK6.5 Inschrijven voor tweede zittijd

Studenten zich doen inschrijven voor tweede zittijd zou handig zijn om zicht te krijgen op het aantal deelnemende studenten aan specifiek examen. Binnen de vergadering wordt geen consensus bereikt over verplichte inschrijving. Vrijblijvend inschrijven levert weinig voordeel, want nog geen goed zicht op aantal deelnemers. De idee wordt verlaten wegens te verwarrend voor studenten.

✓ KK5.6-KK6.6 Feedbackmomenten

Studenten vragen naar meer officiële feedbackmomenten zodat ze ook tijdens het jaar wat meer feedback kunnen krijgen. Vb. 1 feedbackmoment extra in nov. en jan. en in juni – alsook extra online feedback op donderdag voor de proclamatie en op vrijdag op de campus fysiek.

AMA beschouwt feedback als een essentieel en doorlopend onderdeel van het leerproces. Concreet wordt besloten tot het geven van online summatieve feedback op donderdag (informeel) begin juli; fysieke feedback op vrijdag (enige officiële feedbackmoment met inzage van examenkopijen).

Studenten kunnen terecht bij de Stuvo voor bespreking van algemene studieresultaat en gevolgen voor studietraject. Ombudspersoon helpt studenten verder die klachten hebben over examenresultaat of vragen over de beroepsprocedure. Officiële momenten voor studenten om rechtsprocedures aan te spannen tegen examenresultaten zijn bij wet geregeld.

✓ KK5.7-KK6.7 Letterscore

Grote meerderheid van studenten geeft aan een voorkeur te hebben voor een cijferscore i.m.v. een letterscore. Punt op te nemen in CO1 van 2026-2027.

2. Minimaal te bepreken KK 2026.

- ✓ KK1. De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleiding specifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie.

Dit kwaliteitskenmerk komt o.a. tot uiting in volgende topics: domeinspecifieke leerresultaten, doelstellingen op niveau van de opleidingsonderdelen, profilering, onderwijsvisie, speerpunten en inhoudelijke keuzes van de opleiding, benchmarking ten aanzien van binnen- en buitenlandse opleidingen.

Meer concreet:

- Actualiteit van de leerresultaten en afstemming in functie van nieuwe eisen uit het werkveld en trends
- Afstemming van doelstellingen binnen en tussen leerlijnen (verticale en horizontale samenhang)
- Bewaking van een graduele opbouw van de doelstellingen
- Duidelijkheid en bekendheid van het opleidingsprofiel bij studenten en werkveld
- Positionering en onderscheid ten opzichte van gelijkaardige opleidingen, inclusief internationale vergelijking

- ✓ KK3. De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen.

Dit kwaliteitskenmerk komt o.a. tot uiting in volgende topics: de kwaliteit, de kwantiteit, de werving, de waardering en de professionalisering van docenten.

Meer concreet:

- Beschikbaarheid van voldoende docenten voor het verzorgen van de lessen
- Kenmerken van de docentenpopulatie (leeftijd, gender, aanstelling, vooropleiding, ...)
- Organisatie van overleg en samenwerking tussen docenten
- Professionaliseringsinitiatieven (vakinhoudelijk, onderwijsdeskundig, organisatorisch)
- Onthaal en begeleiding van nieuwe docenten
- Betrokkenheid van docenten in het werkveld of bij andere instellingen
- Verloop van de waarderings- en evaluatiecyclus van docenten
- Impact en opvolging van docentenevaluaties

3. Bespreking van de verschillende reflectieonderwerpen per kwaliteitskenmerk:

KK1. De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleiding specifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie.

KK2. Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant.

✓ KK1.1 & KK2.1 Actualisatie NW

Het curriculum NW wordt geactualiseerd rekening houdend met een bevraging bij de industrie en met technologische ontwikkelingen. Dit houdt ook binnen leerlijnen een afstemming in. Volgend academiejaar wordt de praktische invulling verder vorm gegeven, inclusief jaarplanning. Beoogde aanvang: academiejaar 2027-2028.

✓ KK1.2 & KK2.2 Harmonisatie SW t.g.v. actualisatie NW

Parallel met de actualisatiebeweging in het curriculum NW wordt ook de samenhang tussen NW en SW aangescherpt. Optimalisatie van STCW staat hierbij voorop en inhouden worden afgestemd.

✓ KK1.3 Opleidingsonderdeel 'Informatics and cybersecurity'

Studenten melden bij de Studentenraad moeilijkheden met dit opleidingsonderdeel. Wijzigingen aan het curriculum moeten vooraf beter worden gecommuniceerd. Voorts wordt in overleg met de StuRa gewerkt aan drie kernpunten: materiële uitrusting leslokaal, werklast en pedagogische aanpak cursus (inclusief inhoudelijke verankering binnen curriculum en keuze voor programmeertaal). Daarnaast wordt gewerkt aan het motiveren van studenten tot actieve deelname aan lessen. (Ook KK4).

✓ KK2.3 Implementatie van VR binnen opleidingsonderdelen

Het onderzoek naar de implementatie van VR binnen de opleidingsonderdelen bevindt zich in de afrondende fase. De studenten met lopende scripties zullen deze nog in het huidige academiejaar verdedigen. Scripties betreffende VR worden hiermee niet afgesloten, ook in het volgende academiejaar zullen nog twee bijkomende scripties worden uitgevoerd die verder ingaan op het VR-thema. Op basis van de scripties dit academiejaar zal een verslag worden opgesteld, inclusief een evaluatie van de kwaliteit van de VR-modules die via T&C worden aangeboden. In het kader van dit evaluatieverslag zullen ook de betrokken docenten bevraagd worden. Aan het einde van dit academiejaar kan dit onderwijs jaaractiepunt als voltooid worden beschouwd.

KK3. De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen.

✓ KK3.1 Bijscholing docenten, Samenwerking en overleg docenten: Introductie AI in maatschappij en effect op scripties

Onderwijsdagen 2024 en 2025 behandelden AI in het onderwijs (algemeen) en bij evaluatie scripties. Er werd een beleid 'verantwoord gebruik van GenAI software' uitgewerkt. Een nieuwe evaluatieschema werd opgemaakt, met een pass/fail voor ongeoorloofd gebruik van GenAI. (ook KK6 beoordeling).

Wordt geïmplementeerd. Merendeel van de punten toegewezen aan het proces dat leidt naar het product. Een check 'pass or fail' on the use of AI due to '(im)proper use'. Feedback over nieuwe aanpak scriptiebeoordeling kan naar de Commissie Onderwijs, of gemeld aan faculteitscoördinator wetenschappen.

✓ KK3.2 Evaluatie docenten

De evaluatie van onderwijskwaliteit via UA liep af. Er was een lage reponsgraad van studenten. Onderhandeling werd gevoerd met HOC om kwaliteit van onderwijs in een nieuw protocol te verwerken. Met dit nieuwe systeem gebeurt evaluatie anoniem, zodat ze grondig gebeurt, met aanwezige studenten.

✓ KK3.3 Formeel overleg binnen faculteitsvergaderingen

Informeel overleg tussen docenten is laagdrempelig, stimuleert samenwerking, kennisdeling en ontwikkeling van nieuwe ideeën. Informeel overleg is anderzijds niet structureel en belet dat informatie doorstroomt naar alle collega's. Faculteitsvergaderingen vormen een prima oplossing; het blijft zaak om alle leden (ook die met een laag aanstellingspercentage) aan te sporen vergaderingen te volgen om nieuwe ideeën te genereren en bezorgdheden te uiten.

✓ KK3.4 Aanwerving en inwerken nieuwe docenten

Kandidaten worden niet altijd even vlot gevonden. Vacatures zullen breder worden verspreid, ook in Franstalig België.

Procedures voor onthaal en familiarisatie worden gevolgd, lesmateriaal overgedragen, behalen C1 Frans begeleid. Nieuwe personeelsleden voelen zich soms wat overstelpt met informatie. Een extra moment wordt ingelast: na 1 maand in de AMA/HZS, actieve opvolging van de familiarisatie.

✓ KK3.5 Welzijn docenten: bijscholing stemhygiëne

In drukke klasomgevingen blijkt de stembelasting hoog. Efficiënter stemgebruik leidt tot beter stemgebruik en een betere verstaanbaarheid. De bijscholing rond stemhygiëne, i.k.v. Onderwijsdag 2025, werd door de aanwezige docenten als erg relevant ervaren.

✓ KK3.6 Waarderings- en evaluatiecyclus van docenten

Vanuit reflectie op studietijdmetingen wordt de suggestie meegenomen om te bevragen of de docenten goed en helder kunnen communiceren om informatie goed over te brengen. Aanvullend werden reeds de volgende kenmerken meegegeven om mee te nemen in de vraagstelling: context (docent die kennis heeft over inhoud), feedback, contactmomenten duidelijk, evaluatiemethode (genoeg info daarover beschikbaar?), communicatie met studenten.

KK4. De opleiding biedt de studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding

✓ KK4.1 Nood aan vroegtijdig verbindend moment

Uit focusgesprekken met studenten blijkt een nood te bestaan aan een vroegtijdig verbindend moment. Doel is de sociale cohesie en betrokkenheid te versterken voor nieuwe studenten. Een peter/meterconcept lijkt hier functioneel. Dienst Studentenvoorzieningen doet een haalbaarheidsstudie hiertoe.

✓ KK4.2 Praktische informatie, gebruik van Blackboard, duidelijk informatie over aankoop studiemateriaal en uniformkledij

Studenten blijken ook onzeker te zijn over praktische hogeschoolinformatie en over het gebruik van Blackboard. Tot slot zijn nieuwe studenten op zoek naar duidelijke informatie over aankoop van studiemateriaal en over de noodzaak tot het aankopen uniformkledij conform de kledingcode.

Het peter/meterconcept is hier een optie. Ook zullen faculteitscoördinatoren docenten sensibiliseren tot een heldere opgave van benodigd studiemateriaal.

✓ KK4.3 Gebruik van simulator door onvoldoende ervaren instructeurs

Door het gebruik van de simulator door onvoldoende ervaren of niet-frequente MISSIM NAV-instructeurs, gecombineerd met het niet naleven van gemaakte afspraken en afsluitprocedures, ontstaan er regelmatig storingen en problemen in de werking van de simulator.

Oplossingen: enkel bevoegde, voldoende opgeleide instructeurs toegang geven tot het instructorprogramma, regelmatige opfrissing voorzien voor gebruikers, werkinstructies en afsluitprocedures beschikbaar maken in het lokaal. Info over klachten wordt verder verzameld en geëvalueerd. (Ook KK3)

✓ KK4.4 Ombudsdienst en ombudsprocedure

Afwezigheid tijdens lessen, conflict met docenten, verplaatsen van examens, daarvoor kan student terecht bij ombuds. Ondanks de beschikbare informatie op Blackboard wordt de juiste procedure regelmatig door studenten niet nageleefd. Dit leidt tot extra werk: telkens de correcte informatie en stappen opnieuw uitleggen en opvolgen. Niet correct volgen van de procedure kan leiden tot niet verwerken van aanvragen en niet inplannen van inhaalexamens.

Mogelijke aanpassingen: De procedure duidelijker communiceren tijdens infodag eerstejaars? Zichtbaarder maken waar juiste info en stappen te vinden zijn (nu al in OER en op BB onder Ombuds alsook Studentenadministratie)? De ombudsverantwoordelijke zal nagaan hoe andere instellingen hiermee omgaan.

✓ KK4.5 Zichtbaarheid Studentenvoorzieningen en onderscheid Studentenadministratie

Studenten geven aan dat de dienst Studentenvoorzieningen bij de start van het academiejaar onvoldoende gekend is en dat het onderscheid met de Studentenadministratie niet duidelijk is. Hierdoor ontdekken studenten het aanbod vaak pas via medestudenten of in een latere fase van hun studie.

Studentenvoorzieningen werkt ook komend academiejaar aan een betere zichtbaarheid, bv. door organisatie van het Connect Café vroeg in het academiejaar.

KK5. De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang.

KK6. De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten.

✓ KK5.1 Uitbreiding labomateriaal voor Scheepswerktuigkunde

Binnen de opleiding Scheepswerktuigkunde stijgen de studentenaantallen, waardoor labomateriaal wordt uitgebreid met nieuw lasapparaat en enkele nieuwe draaibanken, wat leerkansen versterkt.

✓ KK5.2 Beperkte participatie van studenten bij lessen, oefeningen en voorbereidende opdrachten

De dalende betrokkenheid van studenten bij lessen, oefeningen en voorbereidende opdrachten baart zorgen. Dit uit zich onder meer in beperkte participatie tijdens lessen, onvoldoende voorbereiding en een verminderde actieve deelname aan oefeningen en leeractiviteiten. Vindt verminderde betrokkenheid een oorzaak in veranderende studiegewoonten, leer- en leefcontexten, motivatieproblemen, verhoogde mentale belasting, externe factoren? In welke mate kunnen onderwijsorganisatie, communicatie, begeleiding, werkvormen studentenparticipatie beïnvloeden? STUVO voert een analyse uit om na te gaan of er structurele tendensen zichtbaar zijn en of er vanuit de instelling bijkomende ondersteunende maatregelen mogelijk of noodzakelijk zijn.

✓ KK5.3 Feedbackcultuur: ervaringen en aanpak

Aan AMA is de feedbackcultuur goed ingeburgerd. Feedback wordt door studenten ervaren als erg belangrijk. Andere kant van de medaille: docenten kunnen worden geconfronteerd met *work overload* bij individuele feedback. Ook: te veel feedback kan zelfredzaamheid en inzet van studenten verlagen.

Het uitwisselen van goede feedbackpraktijken is gunstig voor alle partijen. Al hoeft niet alle feedback schriftelijk of individueel. Ook klassikale feedback of peerfeedback kan zijn vruchten afwerpen.

✓ KK5.4 & KK6 Studietijdmetingen

De studietijdmetingen worden tegen het licht gehouden door de Faculteit Wetenschappen: bij een meerderheid van vakken is gerapporteerde studietijd lager dan volgens ECTS, met een paar uitzonderingen.

Studenten moeten een tijd plakken op de tijd die ze studeren voor een vak, maar hebben er bij het moment van bevraging vaak geen idee meer van. Na bespreking wordt besloten het item 'studeren per week' te herformuleren naar 'aantal uren gestudeerd' voor dit opleidingsonderdeel, bv. voorafgaand aan de blok, tijdens de blok. Algemeen wordt opgemerkt dat het belangrijk is dat docenten goed en helder kunnen communiceren om informatie goed over te brengen (cf. item in studentenbevragingen). Conclusie: Studietijdmetingen worden gewaardeerd; zullen worden geoptimaliseerd naar volgend jaar toe.

KK7. De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan.

Met het conflict in het Midden-Oosten en mediaberichten over leefomstandigheden aan boord ontstaat de bezorgdheid dat dit afschrikkend kan werken voor studiekeizers en ouders. Volgens de Studentenraad is het belangrijk om aan ouders het verschil uit te leggen tussen marine en koopvaardij. Op te nemen voor infodagen.